

ZAKLJUČNA RIJEČ

FRANJO KARD. KUCHARIĆ

Dragi oče dekane!
Poštovani predavači profesori!
Draga braćo svećenici, vjernici, sestre i braćo!
Kršćani u Hrvatskoj!

Predavači su se trudili da uđu što dublje u otajstvo pojma kršćanina. Treba kazati da je pojam kršćanina vrlo jednostavan. Treba čitati Djela apostolska, poslanice, Evanđelje. Treba vidjeti kako je Isus Krist naviještao Evanđelje u onoj kulturi. Apostoli, poslani od Isusa Krista da navijeste Evanđelje onom poganskom svijetu, kako su to činili? Isus Krist i apostoli su najbolji modeli kako se naviješta Evanđelje. Kršćanin je svojom biti ukorijenjen u Isusa Krista; krštenjem je priključen njegovu otajstvu. On je svjedok da se dogodilo Utjelovljenje, da se dogodila muka i smrt Isusova na križu; on je svjedok da se dogodilo i uskrsnuće, da se dogodio dolazak Duha Svetoga i da je u jednom trenutku povijesti počela živjeti Crkva, sabrana vjerom, predanjem i polaskom za Isusom Kristom: usvajajući njega kao Učitelja, kao izvor milosti, kao Glavu Crkve, kao onoga koji iz svih naroda, jezika, kultura okuplja jednu novu zajednicu, vidljivu ali svrhunaravnu da bude trajni svjedok trajne poruke Evanđelja. To je otajstvo Crkve.

Potrebno je odgajati kršćanina da bude svjestan da je on svjedok događaja. Ali ti događaji angažiraju slobodu. Crkva ima ponudu. Bog je ponuda. Isus Krist je ponuda spasenja, ali čovjek može odgovoriti s Da, može uzvjerovati, ali može i ne uzvjerovati.

Oni koji su prihvatili Isusa Krista kao normu života, ne kao teoriju, ne kao filozofiju, nego kao normu života, počeli su objavljivati otajstvo spasenja. Onda su pogani u njima prepoznavali novost koju dotad nisu ni vidjeli ni čuli. Oni nisu mogli zamisliti da među njima živi zajednica koja živi novi svijet, novi odnos, ne samo prema Bogu nego novi odnos prema čovjeku. U toj svijesti pozvani smo odgajati naše vjernike.

Zato bi u župama trebalo zaista organizirati tribine za odrasle. Nije toliko važno koliko će ih u tome sudjelovati, ali će se događati jezgra osvjedočenih, jezgra

vjernih i dosljednih koji će onda biti kvasac koji će biti zdrava sol i koji će biti svjetlost.

Taj odgoj počinje u najranijoj dobi. Dakako, bilo je rečeno da je prvo mjesto odgoja u obitelji. Uvjeren sam da svi mi imamo zahvaliti svoju vjeru, koja je dar Božji i koja je polazak za Kristom, svojim obiteljima. To je bilo naše prvo sjemenište. Imamo li takvih obitelji? Zato je potrebno posvetiti punu pozornost apostolatu odraslih, apostolatu obitelji i mladih.

Bilo je rečeno da moramo naviještati nadu. To je poziv kršćanina da bude čovjek nade, ali čovjek eshatološke nade. Mladi postavljaju pitanje zašto se živi, koji je smisao ljudske egzistencije, što je čovjek. U obliku te eshatološke nade treba također odgajati svijest Kraljevstva Božjega koje se događa u čovjeku kršćaninu, u zajednici Crkve koja raste do konačnog dovršenja u novom nebu i novoj zemlji.

Osvjedočena i duboka vjera! Obraćeni glumac Gregory Peck kaže: »Bez obzira na moju popularnost, moja čvrsta vjera živi u meni. Ona bi jednako živjela da sam nosač vreća u luci ili rudar u Sibiru. Vjera je pitanje Božjeg izbora i postojanosti karaktera.« S tom vjerom treba živjeti i onda ćemo tu vjeru znati naviještati.

Naši vjeroučitelji u školama nisu samo informatori nego su odgojitelji vjere ako to potvrđuju svojom vjerom, jer se samo svjedocima vjeruje, rekao je papa Pavao VI.

Tu onda dolazi i duhovni život svjedoka. On mora duhovno živjeti, to znači, mora molitveno živjeti. Poznati biskup Drugog vatikanskog sabora, čovjek najzažoreniji za Crkvu siromaha u Brazilu, Helder Camara kaže:

»Bit ćeš vrlo nesretan dok ne opaziš da sklopljenim rukama možeš puno više učiniti nego s rukama u grčevitom pokretu ... Bez bdjenja prožderao bi te bučni grad ... Da li su ti osobe teške? Ne stavlja ih na ramena. Nosi ih u srcu! ... Buka koja priječi da čujemo Božji glas nije žamor ljudi ni tutnjava grada ... to je unutarinja tutnjava samoljublja ... Kad biste znali da je autentična četvrta dimenzija gledanje Nevidljivoga i perspektiva vječnosti!«

On nastavlja kao molitvu: »Kad mi ti ne bi dao milosti da se za vrijeme bdjenja napajam šutnjom, da u nju uronim i da me ona prožme, kako bismo mogli sačuvati unutarnju šutnju bez koje nije moguće čuti ni Boga ni ljude!«

Duhovni život, živjeti duhom, živjeti u Duhu, to je molitveni život, to je liturgijski život, to je sakramentalni život. Samo oni vjernici koji mole, koji liturgijski žive, koji sakramentalno žive i koji vjeruju u svijesti Crkve da su Crkva, oni će biti kvasac, sol i svjetlo u Hrvatskoj.

Pozvani smo da takve odgajamo. Amen.